

חמש עשרה נשים פרק ראשון יבמות יא.

מסורת הש"ס

(א) [לעיל ג: ב] לקמן פז:
(ג) [פסחים ל: וש"נ]:
(ד) סוטה ב, (ה) [לעיל י:]:
(ו) [לקמן יח: א] (ז) [לעיל י:]:
(ח) [שם, ט] [לקמן יח:]:
(י) [לקמן מד, ד] (כ) [לעיל י:]:
(ל) [וש"ע תוס' נפשות
ל ד"ה אי לאו פוקי]:
(מ) [פ"ק דסוטה דף ה:]

תורה אור השלם

1. וְשָׁכַב אִישׁ אִתָּהּ
שָׁכַבַּת זֶרַע וְנִעְלָם מֵעֵינַי
אִישָׁהּ וְנִסְתָּרָה וְהִיא
נִטְמָאָה וְעַד אֵין בָּהּ וְהוּא
לֹא נִתְפָּשָׂה:
במדבר ה יג

גליון הש"ס

גמ' ודקארי לה מאי קארי
לה. כתובות נז ע"א וש"נ:

הגהות הב"ח

- (א) גמ' לרת סוטה אסורה
מ"ט טוהא: ד"ר ר"י
ד"ה ומוחק וכו' ובשנת
זה כבר: (ג) ד"ה הילודים
וכ' ולא רמיא קמייהו:
(ד) ד"ה ד"ר רמיה וכו'
שאנסה היתא שסבורה
עמה: (ה) תוס' ד"ה א"ר
וכ' ומתיביתיה: (ו) ד"ה
לרת וכו' וא"ת כיון שלא
קברא: סטוהא:
(ז) בא"ד ולא להקל בפלגא
בלא חלילה ומיהו קשה
חיבי פריך בב"ב
דסוטה תתיבית ספק
סוטה אמל' דפרישת
לעיל ולמסאך דשמעון
טוהא:

תוספות ישנים

- קשיא. לרצ ששת דשנייה הכי: רצ אשי סבר לה כריש לקיש. דלמרי
בכרת וסיפא ניחא: ומסרין לה. לרישא דברייתא דקמני ר'רץ חליצה
באחים שנוולו לאחר חליצה וקדושין של שני וכי' שמעון דלמרי ייבס
ולבסוף נולד לא מהיא נפילתה מן הראשון למהוי עלה אשת אחיו
שלא היה בעולמו הלכך זיקת ההיא
נפילה לא אסרה לה עליה דהאי הואיל
שנוולו (א) בכר קדשה זה: רבינא
סבר לה כרבי יוחנן. דלמרי חייבי
לאוין גינהו ורישא ניחא ומתוך לסיפא
דקמני אין לה עליו כלום באחין
שנוולו לאחר מכאן וכרבנן דלמרי
אשת אחיו שלא היה בעולמו היא ולא
תקשי רישא לסיפא: הילודים.
שנוולו לאחר קדושין של זה ולא
איתסר לה עליהו בחליצתו דהא זיקה
מיימית לא (א) רמאי קמייהו לייבומי
ומשום אשת אחיו שלא היה בעולמו
לא מיתסרא כר"ש דלמרי ייבס ולבסוף
נולד שריא: עמד אחד מן הנוולדים.
שהיו בשעת חליצה ראשונה: אין לה
עליו כלום. כר"ל דלמרי האחין חייבין
על החלוצה כרת: עמד אחד מן
הילודים. אחר חליצה או אפילו אחר
קדושין וכשמת או הולך קדשו איתו
ילוד אין לה עליו כלום ולשה משום
חליצה אלא משום דהוא אשת אחיו
שלא היה בעולמו מנפילה ראשונה:
כמאן כרבנן. דלמרי אפילו ייבס
ולבסוף נולד אסירא: בעשה. בית
אחד הוא בונה ואין בונה ב' בתים
ולאו הנא מכלל עשה עשה: מ"ד
בעשה כרבי יוחנן. דלמרי איהו
שליחותא דאחין קעביד וכי היכי
דלדידה היא זרה בעשה לאחים נמי
הוא בעשה: מ"ד דגרס כר"ז.
דלמרי לאו שליחות דאחים קעביד

הלךך הוא יהוה דקאי עלה בעשה אבל אחים דקיימי קיימי צאסור
אשת אח: **לרס סוטא אסורה.** היה נשוי ב' נשים וזינתה האחת
תחתיו ויש עדים ומת בלא בנים היא וזרתה פטורות אף מן החליצה
מאי טעמא טומאה כחבי בה ונסתרה והיא נטמאה (במדבר ה:)
נעירות. דכתיב אל תטמאו בכל אלה (ויקרא יט:). **ביאסה או חליצה**
וכו'. האשה שהלך בעלה למדינת הים וצאו ואמרו לה מת בעליך
ונשאת ואח"כ בא בעלה תלה מזה ואמר מתו אחיו של זה ואחיו של זה
חולצין ולא מייבמין רבי שמעון ורמיה ביאתה לו חליצתה ממחיו זה
ראשון פטורת היא לכתחלה את זרתה שהיה היא כשאר נשים לגבי
יבם ללא קנסה רבנן מייבם דודאי שריא ליה שאנוסה היתה
(ו) ששמעה שמת. אלמא נבעלה תחת בעלה שריא זרתה לייבם ואפי'
רבנן לא פליגי אר"ש אלף דבדיה אבל גזרתה מרוד: סוטא דאורייתא.
שוזינתה והטורה אסורה בה: ואם אמרת לי סוטא דרבנן. דהא
מדאורייתא שריא שניסת ע"פ צ"ד בעד אחד ואנוסה ורוממנא
שריא דכתיב (במדבר ה: ויד אץ נב תרי אלף אחד [סוטה ב:] והיא לא תנפסה
אסורה לא תנפסה ומותר ורבנן הוא דגורו זה כי הוה מדרוק שפיר
שמת בעלה עד שלא תנשא: ודקארי לה מאי קארי לה. הא לא אמר
רב אלף בסוטה דאורייתא דכתיב בה טומאה: קסבר. האי דפרץ
כל דתקון רבנן כעין דאורייתא תקון ואי סוטה דאורייתא היא וזרתה
אסורה הכי נמי הוה אסרי רבנן זרה מייבום ומזכרי לה חליצה:
ונכנסה עמו. המקנא לאשמו ואמר לה אל תסתרי עם איש פלוני:
לביסה. לבעלה שמה זינתה שרגלים לדבר שהרי קינא לה ונסתרה ואם
כהנת היא אסורה בתרומה כדיליף במסכת סוטה (דף קח. תת.) נטמאה
נטמאה ונטמאה [במדבר יג א] פעמים אחד לבעל ואחד לבעל ואחד לזונה:
ולא

מתייצמת ו"ל דהוי אמינא דהא דקמי שאלן ממייצמת היינו מלד
עלמה אין להוכיח עליו כלום ועוד אמר רבי יצחק דדוקא לרב
ולכן בטומה דרבנן סברה היא דיש לאוסרה להמייצם אבל צהריה
אפילו ממייצמת ועוד פירש רבינו יצחק דלרבי שמעון אסורה
לכתחלה פשיטא דאין הולד ממזר ועוד צירושלמי קורא להאי
כשרה היא ופריך מהא דאמרי ר"ש דפוטרת נרתה דכיון דהיא
נחליה להעביל לפטור נרתה ויכתיב ממה נפשך תועיל דאם חשבי

(א) ש"ל להבי אינטרמיד בית אחד הוא בונה וכו' דאפילו מחלץ לא חללה.

מֵאֵן אַחִין אַחִין הַנּוֹלָדִים. אומר ר"י לנולדים קרי לאומן
העמדים להולד בלשון הש"ס כדאמרין בפרק ד' נדרים
(מדרס ג:) למימרא לנולדים העמידים משמע ובספ"ק דגיטין (דף יא:
ושם) קאמר אלא מעתה הקנה לנולדים דלא הוו בשעת מתן מעות
ה"נ כו': **צָרִיכָה** חֲתָנָה לְרֵעִה חֲתָנָה
האחין. (א) מייבשת חתנה מאחר
לדאסירה לנעלה דהשאל בנותה לה
אסורה באסור לה לא כ"ש:

כמאן כרבנן: הוה מנא לאוקומי
כר"ש כגון שטולד קודם
שקדשה אלא ניהא ליה לאוקומי כרבנן
וולד אפילו אחד שקדשה: **חד אמר**
בעשה. כן גירסת הקונטרס ופי'
בקונטרס משום דלרשין צ"ל אחד
הוא בונה ואינו בונה שמי בנים ולא
הבא מכלל עשה עשה וקשה כיון
דליטריין קרא לגופיה שלא י"בס
את שמהן מנלן דלמיה קרא א' לנתקו
מכלל כרת ללאו ואמר ר"ת דגרסינן
חד אמר בלאו וכן פ"ה דכשי"בס
אחת קאי אצרה בלאו שונה דקריינא
צרה כיון שכל צרה אינה לא צינה
אותה וכן האחים לא קריימא עלה אלא
בלאו לרבי יוחנן וגרסינן שפיר וחזר
ובא הוא או אחד מן האחים על צרתה
אבל לפ"ה דגרסינן בעשה א' לא פליגי
אלא בלחין אבל איהו לכ"ע בעשה א':
צרת סוטה אסורה. לאו דוקא
אסורה דאף מחלילה פטורה דפירש
בקונטרס דדוקא סוטה ודאי אבל סוטה
ספק צניי חלילה דממיתא בסמוך
וקרא דונסתרה והיא נטמאה צנצנא
ודאי איירי דממסיק לקמן אבל סוטה
ספק לא כמד בה טומאה וא"ת והא'
תנן נכנסה עמו לצית הסתר אסורה
ולא

כשם (סוטה דף כח. וס) ושלש פעמים ונטמאה כתיב אחד לצלע אחד
לצוועל ואחד לתרומה וי"ל דלא אסרה הכתוב אלא משום ספק שמא
נבעלה ונטמאה והעולם כל כתיב טומאה אלא על הודאי נבעלה
ווא"ת כיון שלא ^(א) נכתב שם טומאה אלא על הודאי אמאי אסורה
לציתה ולתרומה וי"ל דעשה ספק כודאי כדאמר בפרק כשם (ג'^א)
(ס) אם נטמאה למה שותה ואם לא נטמאה למה נשקית מגיד לך
הכתוב שהספק אסורה כודאי ולהכי ספק סוטה בעיא חליצה דדוקא
להחמיר עשה הכתוב ספק כודאי ולא להקל לפטרה בלא חליצה
^(ט) ולמאי דפרישית לעיל (דף ג' א' לפי) דלמסקנא דשמעתין טומאה
כדעריות כתיב על דלמר רב היינו במקום לא ינאח דההוא טומאה
בלא כתיבה אלא על דלמר רב נבעלה אבל מ"מ קשה כיון דסוטה ודאי
חשיב לה רב כערוה א"כ סוטה ספק הוה לה ליחשב כספק ערוה
ווא"כ היכי פריך ^(ט) ותמייבס ייבומי: **ר"י שמעון אומר ביאתה או**
הציצתה בו. וא"ת ואמאי לא מקשה מת"ק דלמר אחיו של זה ואחיו
של זה חולצין ולרב לא בעינן חליצה וי"ל דהא אחי ליה שפיר דחולצת
דמדאורייתא בעיא חליצה דסוטה דרצנא היא ולא פריך מר' שמעון
אלא משום דכל דתקון רצנן בעינן דאורייתא תקון והיה לנו לאסורה
להתמייבס ודלמא ר' שמעון לא קאמר אלא דצדיעד פטורה
לכתחילה אבל לכתחלה לא ואמר ר"י דצדיעד מודה ת"ק דלא
אשכחן דפליגי והא דלא נקט אחיו של ראשון רצה חולץ רצה מייבס
דמשמע לכתחלה אמר ר"י דמילתא אגב אורחיה קמ"ל דע"ג
דהיבא כרה דשיין בה ייבוס טפי אפ"ה ביאתה או חליצה שלה פטורה
לכתחילה כרתה דס"ד דלא פטרה דנראה כאשמו דשני וא"ת לרב
חסדא שרואה לרקק דסוטה דאורייתא שריא תקשי ליה מותי' דפרק
קמא דסוטה (דף ג' דף ו. וס) דמייבס בצמוק דספק סוטה אינה
ר' א"ע א' דהתם מוכח דלפריא מדאורייתא מכל מקום ממה משנה
דך דמשוי ליה כערוה לסוטה דאורייתא ופטורה אף מן החליצה
דסוטה דספק סוטה חולצת אין תימה אם נאמר דבסוטה דרצנן
תמייבס לכתחלה מדקתני סיפא ואין הולד ממזר דאי שרי לייבס
דרבי שמעון חליצה פסולה ואם היתה מותרת להתייבס חליצה
בסוטה דאורייתא דלאו בת חליצה וייבוס היא בבסוטה דרצנן אין
בסוטה גמורה כרתה נמי לא בעי חליצה ולא לא חשיבא כסוטה
וטעו דאורייתא חליצתה כמאן דליתא ואין לה לפטור כרתה:

עין משפט
נר מצוה

לָא אַ מײַ פֿאַ מהל' יבֿום
הלכה יבֿ מושׁע׳ אה״ע
סימן קסב סע׳ א:
לח ב מײַ פֿאַ מהלכות
יבֿום הלכה
מושׁע׳ אה״ע סימן קסג
סעף יא:
לח ג מײַ פֿאַ מהל'
קטור הלכה ח ומײַ
פכ״ד מהל' אשות הל' ד
מושׁע׳ אה״ע סימן קטו
סעף ח:
ב ד מײַ פֿאַ מהל' יבֿום
הלכה יט:

מוסף רש"י

[illegible]

ש' חד מקמאי

[illegible]

(א) גירסת רבינו הוא בגירסת
תוס' דגרסי מאן אחין אחין
הגולדים.